

dr hab. inż. Waldemar Izdebski
waldemar.izdebski@gmail.com

Pan
Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Wniosek do spraw:

DS.523.4212.2022, DS.523.4213.2022, DS.523.4214.2022, DS.523.4215.2022, DS.523.4237.2022

Mimo deklaracji Pana Prezesa podczas spotkania 21 maja 2024 r., dalej nie otrzymałem odpowiedzi na moje pismo z **8 kwietnia 2024 r.** ani na późniejsze z **10 czerwca 2024 r.**, które zawierały propozycje rozwiązania problemu numerów Ksiąg Wieczystych w Polsce. Ponawiam propozycje z kolejnymi wyjaśnieniami i proszę o niezwłoczną odpowiedź.

Sytuacja dotycząca numerów Ksiąg Wieczystych w Polsce jest niezmienna od 4 lat i można ją scharakteryzować następująco:

1. Postanowieniem Prezesa UODO z 6 kwietnia 2020 r. sygn. **DKN.5112.13.2020** i późniejszą decyzją z 24 sierpnia 2022 r. spowodowano, że od 8 kwietnia 2020 r. w rządowym serwisie www.geoportal.gov.pl wyłączono widoczność numerów Ksiąg Wieczystych, zwanych w dalszej części pisma **numerami KW**.
2. W sprawie została złożona przez Głównego Geodetę Kraju skarga kasacyjna do NSA (sygn. **III OSK 6508/21**), ale mimo upływu prawie 3 lat nie wyznaczono jeszcze terminu rozprawy.
3. Opisane restrykcje UODO nie dotyczą portali komercyjnych z **Seszele**, **Miami** czy **Londynu**, które bez ograniczeń sprzedają numery KW. Bo jak wykazało pięć moich spraw, działania UODO wobec tych portali są jedynie pozorowane i bez żadnych efektów.
4. Wartość rynku obrotu numerami KW ostatnio istotnie wzrosła do ok. **5 mln zł** rocznie, a to za sprawą opisanych działań UODO, bo po wyłączeniu widoczności **numerów KW** w rządowym serwisie www.geoportal.gov.pl teraz już tylko w portalach komercyjnych (tabela poniżej) możemy uzyskać **numer KW** dla nieruchomości, którą jesteśmy zainteresowani¹.

Lp.	Adres internetowy	Cena numeru KW	Firma, Lokalizacja
1	<a href="https://ksiegiwieczyste.pl<sup>2</sup">https://ksiegiwieczyste.pl²	39,99 zł	Datacorp LLC, Delaware, USA
2.	https://znajdzksiege.pl	39,95 zł	Data Masters Limited, Seszele
3.	https://ekw.plus	35,00 zł	Potrero Hill IT LTD, Londyn
4.	https://skaner.com	30,00 zł	Icon Land LCC, Miami
5.	https://hipoteki.pl	19,00 zł	Icon Land LCC, Miami
6.	https://wieczyste.pl	30,00 zł	Icon Land LCC, Miami
7.	<a href="https://geoportal360.pl<sup>3</sup">https://geoportal360.pl³	39,99 zł	GeoPortal360 OÜ, Estonia
8.	https://ewieczyste.pl/	3,99 zł	NeuralNova, LLC, Middletown, USA

¹ Artykuł w serwisie X: <https://twitter.com/WaldekIzdebski/status/1775133275125613007>

² Zmiana firmy z Data Matters Global Limited, Seszele na **Datacorp LLC, Delaware, USA**

³ Sprzedaż numerów KW przez portal: <https://ksiegiwieczyste.pl>

Przedstawiony problem nie jest nowy, bo zgłaszałem to Prezesowi UODO już kilka lat wcześniej, kiedy pełniłem funkcje Głównego Geodety Kraju. Jedno z takich wystąpień, w sprawie portalu <https://skaner.com> z 1 marca 2021 r. przekazuje w załączeniu (**Załącznik 1**).

Niestety na podstawie powierzonych uprawnień, Prezes UODO uznał, że **numery KW, to dane osobowe** i swoją decyzją zabronił ich wyświetlania w rządowym serwisie. Decyzja jest bardzo szkodliwa dla obywateli i ma także negatywne skutki dla całej gospodarki. Dodatkowo podjęta została bez szerszej analizy rzeczywistego problemu jaki miał być rozwiązany, czyli zlikwidowania podnoszonego przez obywateli zbyt łatwego dostępu do rzeczywistych danych osobowych, jakimi są niewątpliwie: imię, nazwisko, PESEL itp., które są udostępniane w samej treści Ksiąg Wieczystych w systemie Elektronicznej Księgi Wieczystej (**EKW**) prowadzonym przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Zwracam przy tym uwagę, że tak szerokie dane o charakterze osobowym jak: imię, nazwisko i PESEL były najpierw gromadzone w Księgach Wieczystych bez właściwej podstawy ustawowej, a jedynie na podstawie zapisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie *zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym* (§35 pkt 5 lit f-h Dz.U. 2013 poz. 1411, a potem §33 pkt 5 lit f-h Dz.U. 2016 poz. 312), co było przedmiotem zastrzeżeń Rzecznika Praw Obywatelskich m.in. w roku 2014 wyrażonych pismem IV.520.2.2014.BB kierowanym do Ministerstwa Sprawiedliwości, (**Załącznik Nr 2**). Wspomniany zakres informacji dotyczący osób fizycznych wniesiono do *ustawy o księgach wieczystych i hipotece* dopiero przy wdrażaniu RODO, a mianowicie ustawą z 21 lutego 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 730), której odpowiedni fragment przedstawiono poniżej.

Art. 8. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2018 r. poz. 1916 i 2354) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Wpis dotyczący osoby fizycznej uprawnionej według treści prawa lub roszczenia, lub osoby fizycznej, której roszczenie zostało zabezpieczone przez wpis ostrzeżenia, obejmuje jej imię (imiona) i nazwisko (nazwiska), numer PESEL, chyba że odrębne przepisy nie przewidują nadawania tego numeru, oraz imię ojca i imię matki.”;

2) w art. 68² po ust. 5 dodaje się ust. 5¹ w brzmieniu:

„5¹. W przypadku gdy administratorem hipoteki jest osoba fizyczna, w księdze wieczystej wpisuje się jej imię (imiona) i nazwisko (nazwiska), numer PESEL, chyba że odrębne przepisy nie przewidują nadawania tego numeru, oraz imię ojca i imię matki.”.

Przy czym w procesie legislacyjnym Ministerstwo Sprawiedliwości na uwagi ówczesnego GIODO dotyczące w szczególności udostępniania numeru PESEL (**Załącznik 3**) zawarte na stronach 25-25 odpowiedziało (**Załącznik 4**) strona 5-8, m.in. że:

„(...) Problematyka ujawniania w księdze wieczystej numerów PESEL osób fizycznych była już wielokrotnie przedmiotem analizy Ministerstwa Sprawiedliwości zarówno przy procedowaniu kolejnych aktów prawnych dotyczących ksiąg wieczystych, jak również na skutek wystąpień różnych podmiotów co do zakresu danych osobowych ujawnianych w księdze wieczystej oraz potrzeby zapewnienia ich ochrony.

W trakcie tej analizy Ministerstwo Sprawiedliwości nie znalazło wystarczającego uzasadnienia dla rezygnacji z ujawniania w księdze wieczystej tych danych. Numer PESEL, a także imiona rodziców pozwalają bowiem na jednoznaczny identyfikację osób fizycznych ujawnionych w księdze wieczystej, co ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa obrotu nieruchomościami. (...)”.

„(...) Rejestr ksiąg wieczystych prowadzonych w systemie teleinformatycznym jest dostępny dla każdego poprzez przeglądarkę ksiąg wieczystych na stronie internetowej <http://ekw.ms.gov.pl>. Zapoznanie się tą drogą z treścią księgi wieczystej wymaga jednak posiadania wiedzy co do numeru księgi. W aktualnym stanie prawnym osoba nieznająca dokładnego numeru księgi wieczystej nie ma możliwości jej przejrzenia. W konsekwencji nie może ona drogą internetową uzyskać informacji o danych osobowych osób ujawnionych w księdze. Uzyskanie informacji o numerze księgi wieczystej – przy prawidłowym stosowaniu obowiązujących przepisów prawa – nie jest proste.(...)”

Tak więc Ministerstwo Sprawiedliwości, uzasadniając proponowane zapisy, postanowiło strażnikiem dostępu do danych osobowych w Księgach Wieczystych uczynić **numer KW**, którego uzyskanie miało „nie być proste”. W odpowiedzi w żaden sposób tego nie uzasadniono, ale wyjaśnienia były wystarczające dla GIODO i zmiany w prawie stały się faktem. Najwyraźniej nie uwzględniono przy tym faktu, że numer KW tak jak i numer działki na podstawie *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne* są danymi dotyczącymi przedmiotu ewidencji gruntów i budynków (art. 20 ust. 1 pkt 1), natomiast informacje zawarte w operacie ewidencyjnym są jawne (art. 24 ust. 2) i wszystkie dane przedmiotowe, a więc obejmujące także numery Ksiąg Wieczystych są dostępne dla każdego (art. 24 ust. 4).

W konsekwencji rzeczywistego problemu szerokiego dostępu do danych osobowych w Księgach Wieczystych nie rozwiązano, a UODO skoncentrowało się na walce z widocznością **numerów KW** w rządowym serwisie www.geoportal.gov.pl, czego skutki opisałem powyżej.

Dlatego uważam, że należy wrócić do punktu wyjścia i dokonać ponownej i właściwej oceny problemu, aby go skutecznie rozwiązać. W związku z tym aby oczyścić pole do wypracowania skutecznego rozwiązania proponuję następujące działania:

1. Wycofanie się Prezesa UODO z opinii, że numery KW to dane osobowe.
2. Wycofanie przez Prezesa UODO kar nałożonych na GGK decyzjami **DKN.5112.13.2020** oraz **DKE.561.3.2020** w związku z udostępnianiem **numerów KW** i rzekomym utrudnianiem kontroli w tym zakresie.
3. Wycofanie kar uczyni bezprzedmiotowe skargi kasacyjne złożone przez GGK do NSA, a także moje skargi dotyczące bezprawnego obecnie, udostępniania numerów KW moich nieruchomości przez portal komercyjny.

Zaproponowane rozwiązanie będzie kompromisem, który pozwoli wybrnąć z zaistniałego klinczu i kompleksowo oraz z korzyścią dla obywateli, administracji i gospodarki rozwiąże problem **numerów KW** w Polsce. Odnośząc się do Pana stwierdzenia, że nie ma Pan do tego możliwości prawnych, informuję, że z opinii uznanych autorytetów prawniczych wynika, że może Pan to zrobić na podstawie art. 154 KPA. Zatem wszystko w Pana rękach.

Z poważaniem
dr hab. inż. Waldemar Izdebski
/pismo podpisane elektronicznie/

W załączeniu:

1. Pismo w sprawie portalu <https://skaner.com> z 1 marca 2021 r.
2. Pismo Rzecznika Praw Obywatelski do Ministerstwa Sprawiedliwości z 24.06.2014 r.
3. Uwagi GIODO do w procesie legislacyjnym ustawy wprowadzającej RODO:
4. Odpowiedź MS w procesie legislacyjnym ustawy wprowadzającej RODO.